

ارزیابی مشارکتی در مناطق حاشیه و روستاهای منتخب شهرستان بهار همدان

اسداله نقدی*، احمد محمدپور**

طرح مسأله: پس از چند دهه برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای کلان، اخیراً به راهبرد توسعه‌ی محلی^۱ به‌منظور بهبود پایدار شرایط زندگی در اجتماعات محلی توجه شده است. این مقاله به موضوع ارزیابی مشارکتی جهت برنامه‌ریزی توسعه‌ی محلی می‌پردازد.

روش: روش انجام تحقیق در این مقاله، اقدام‌پژوهی مشارکتی است که بر اصول نظری و روشی پارادایم‌های پراگماتیستی، تفسیرگرایی و نیز رهیافت انتقادی استوار است.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق فهرستی از نیازها، مشکلات، اولویت‌ها و همچنین راه‌حل‌های جامعه‌ی محلی را از منظر ساکنان از قبیل امکانات آموزشی، بهداشتی، حل مسئله‌ی بیکاری، توجه به نیازهای زنان و جوانان و امکانات زیرساختی نشان می‌دهد. **نتایج:** نتایج تحقیق بیان‌گر آن است که ساکنان منطقه به نیازها و اولویت‌های خود واقف بوده، برای حل آن‌ها راهبردهای مبتنی بر دانش و توانمندی محلی را پیشنهاد می‌دهند که در بسیاری موارد با اتخاذ رویکرد عمودی یا نخبه‌محور برای برنامه‌ریزی توسعه همخوان نیستند.

کلید واژه‌ها: ارزیابی مشارکتی، اقدام‌پژوهی مشارکتی، توسعه‌ی محلی، شهرستان بهار،

نواحی حاشیه‌نشین

تاریخ پذیرش: ۱۶/۴/۸۹

تاریخ دریافت: ۳۱/۱۱/۸۷

* دکتر جامعه‌شناس، عضو هیئت علمی دانشگاه بوعلی سینا، همدان <naghd@basu.ac.ir>

** دکتر جامعه‌شناس، عضو هیئت علمی دانشگاه بوعلی سینا، همدان